

A MI ÚJSÁG? UNK

Általános Iskola Hantos

2005. január

Elérhetőség az Interneten: hantos.uw.hu

Iskolánk új tanárával, Fresli Mihállyal készítettünk interjút

- *Milyen volt a gyermekkor?*

- Én nem szerettem gyerek lenni. Egy nagyközségben laktunk, Ercsiben. Sokat voltam kint a faluban. Édesapám tsz-elnök volt.

- *Mikor született?*

- 1976-ban.

- *A gyerekkori beceneve mi volt?*

- Nem nagyon volt.

- *Van testvére?*

- Nincs.

- *Nem rossz?*

- Nem tudom.

- *Hol született?*

- Budapesten.

- *Egyszer költöztek el?*

- Először Sinatelepen laktunk, az ott van Ercsi mellett. Oda jártam oviba és alsóba, utána költöztünk Agárdra.

- *Miért költöztek el Ercsiből?*

- Lehetett telket kapni.

- *Gyerekkorában sok barátja volt?*

- Ez egy érdekes kérdés. Ercsiben igen, Agárdon nem nagyon volt barátom. Nehéz ott a felsőbe bekerülni, ahol a többiek már ovi óta ismerték egymást. Középiskolába pedig elmentem Pusztaszabolcsra.

- *Akik Ercsiben voltak a barátai nehéz volt otthagyni őket?*

- Igen. Elég nagy törés volt utólag visszagondolva.

- *Az általános iskola után melyik iskolába járt?*

- Az általános iskola után felvételiztem a Tópartiba, de nem vettek fel. Végül is Pusztaszabolcsra jártam.

- *Diplomákkal hogy áll?*

- Középiskola után Szombathelyre mentem tanárképzőbe, ott lettem biológia és orosz szakos tanár. Ez volt az egyetlen iskola, ahol szabadon lehetett szakokat választani. Én leginkább magyaros szerettem volna lenni, de mondták az ismerősök, hogy az osztály felét verstanból kirúgták és nem nagyon tanácsolták nekem a magyar szakot. Angolul és németül nem tudtam sokat, de oroszul tanultam általános iskolában és végül ez lett, hátha a jövőben jól fog jönni. Sok kémiát és környezetet kellett tanulni és akkor úgy voltam vele, hogy a környezetvédelmet is el kellene végezni. Sok kémiát tanultam, akkor már azt is elvégeztem. Kis tanulással meg lehetett csinálni.

- *És még mit?*

- Tavaly végeztem a Nyugat-Magyarországi Egyetem okleveles agrármérnök szakán.

- *Hány diplomája van?*

- 6.

- *Hogy lehet ilyen sok diplomát szerezni?*

- Többet kell egyszerre. Volt, amikor egyszerre hármat csináltam.

- *Szeretne továbbtanulni?*

- Már nem feltétlenül, mert sokba kerül a tandíj. Amit nagyon muszály volt, azt már elvégeztem. Ha ezzel a végzettséggel nem tudok állást szerezni, akkor nem hiszem, hogy még többel sikerülne.

- *Ez előtt a munkahelye előtt dolgozott valahol?*

- Előtte 3 évet tanítottam Gárdonyban.

- *Tanár úr volt katona?*
- Szerencsére nem.
- *Kis korában milyen tanuló volt?*
- Nem különösebben jó.
- *És az általános iskolában?*
- Ott még úgy sem.
- *Szerette a biológiát és a természetismeretet?*
- Természetismeret nem volt, biológia igen. Utólag visszagondolva nagyon rossz tanáraink voltak. Elég erőszakos volt a kémia tanárom, a fejünket a táblába ütötte. A biológiát szerettem, de a tanár néni nem igazán szeretett engem. A matekot meg nem értettem.
- *Honnan jött az ötlet, hogy tanár szeretne lenni?*
- Először környezetmérnök szerettem volna lenni, csak oda rengeteg matek kellett. Meg aztán úgy voltunk vele, hogy biztos állás, mert bármi volt, iskola mindig is lesz. Igazán így jött az ötlet.
- *Ez előtt volt valamilyen fizikai munkája tanár úrnak?*
- Nem volt.
- *Valami mást szeretne tanítani?*
- Én elég sok tantárgyat tanítok, szeretem ezeket.
- *Van kedvenc diákja?*
- Nincs különösebben. Mindenki a maga módján kedvenc. Nagyon utálok azt, ha valaki kivételez.
- *Mindenféleképpen felsősöket szeretett volna tanítani?*
- Inkább középiskolában szerettem volna tanítani. Először nagyon féltem általános iskolában tanítani. Tartottam is tőle, de csak itt kaptam munkát.
- *Miért?*
- Mert másképp kell tanítani az alsósokat, a felsősöket és a középiskolásokat. Nagyon féltem a gyerekektől. Én nem voltam az a nagy gyerekpárti.
- *Kicsiket miért nem szeretett volna tanítani?*
- Egyrészt nem próbáltam, másrészt nem lenne hozzá türelmem.
- *Hol volt könnyebb tanítani?*
- Közlekedés szempontjából Gárdonyban könnyebb volt. De a faluban a gyerekek barátságosabbak.
- *Gárdonyban jobb volt tanítani?*
- Szerintem itt nyugalmasabb. Itt kevesebb a gyerek. Valamilyen szinten tiszteletudóbbak a gyerekek.
- *Itt mindegyik kollégával kijön?*
- Igen, legalábbis úgy érzem.
- *Sok barátja van?*
- Akikre igazán számíthatok 3-4 ember.
- *Mi a hobbija?*
- Szeretek olvasni, zenét hallgatni, a filmeket nagyon szeretem. Szeretek a természetben sétálni.
- *Milyen zenéket szokott hallgatni?*
- Nagyon sokfélé. Nehezen tudnék kedvenc együttest mondani. Scooter vagy a Rasmus, de ha olyanom van, akkor Mozart. Mostanában hallgattam Republicot, éppen mi jön rám.
- *Milyen filmeket szeret nézni?*
- Scifiket, a horrort az nem szeretem. A Mátrixot nagyon szeretem, főleg az első részt.
- *Milyen könyveket szeret?*
- Szeretem az orosz írókat. Az egyik kedvencem A Mester és Margarita, csak az a baj, hogy ezt 18 éves kor alatt nem nagyon lehet elolvasni, mert nehéz.

- Szereti az autókat?
- Eddig családi autókkal jártam, ez a mostani már saját.
- Milyen autókat szeret?
- Inkább a sportosabbakat.
- Sportol valamit?
- Volt egy idő, amikor kosárlabdáztam, meg néptáncolni jártam.
- Volt már külföldön?
- Igen, voltam Horvátországban, Franciaországban, háromszor Oroszországban és Olaszországban is jártam.
- Külön költözött már a szüleitől?
- Igen, kellett a szabadság.
- Lakott panelházban?
- Egyszer egy nagyon rövid ideig. Érdekes hely. Megvan a hátránya, mert sok a szomszéd.
- Van gyereke?
- Nincs.
- Van felesége?
- Menyasszonyom van, nyáron lesz az esküvő.
- Szeretne gyereket?
- Most már igen.
- Hányat?
- Egyet vagy kettőt. Egy fiút és egy lányt.
- Mi volt élete legboldogabb napja?
- A lánykérés.
- Ha lehetne 3 kívánsága mi lenne az?
- Nyugisabb, kiszámíthatóbb élet, boldogság, család.

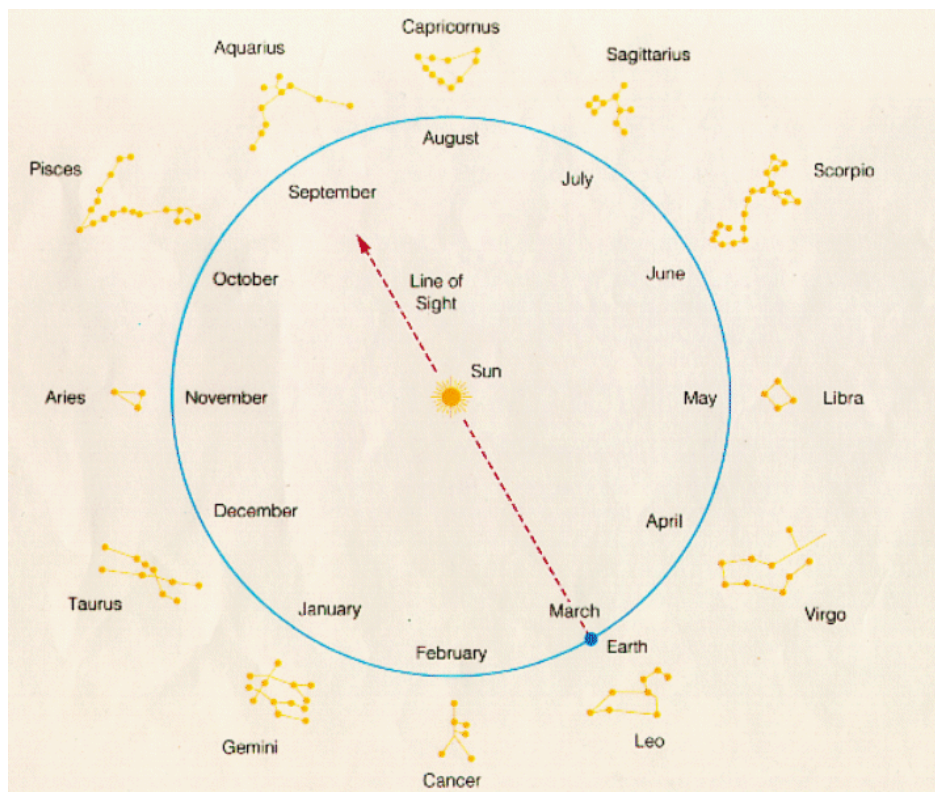
Címlapon: Állatövi csillagképek

A neves görög gondolkodók már az idősámítás előtti 5. században átvették a mezopotámiai, perzsa egyiptomi és kínai asztrológiai-csillagászati tanokat, és azokat átdolgozva egyesítették a saját eredményeikkel. Őseink évezredekkel ezelőtt rájöttek, hogy a létüket biztosító Nap az évszakoknak megfelelően különböző csillagalakzatok között található. Rendszeresen megfigyelték a napnyugta után, a nyugati látóhatárhoz legközelebb látható ismert csillagképet, és tapasztalataik alapján arra következtettek, hogy akkor ez lesz a keleti szomszédja annak a napfénytől láthatatlan csillagalakzatnak, amelyben éppen központi égitestünk tartózkodik, míg a tőle nyugatabbra lévő csillagkép csak a napkelte előtti látóhatár közelében észlelhető.

A Nap égi útvonaltát, az égbolton körbefutó ekliptika 360 fokos főkörét, északról és délről csillagképek fogják közre. A tavaszpontból kiindulva, ezt a csillagalakzatokból álló sávot, a hónapoknak megfelelően tizenkét 30 fokos szakaszra osztották, amelyet ma is állatöv, vagy zodiákus névvel illetünk. Csillagképei a következők: **Aries: Kos; Taurus: Bika; Gemini: Ikrek; Cancer: Rák; Leo: Oroszlán; Virgo: Szűz; Libra: Mérleg; Scorpius: Skorpió; Sagittarius: Nyilas; Capricornus: Bak; Aquarius: Vízöntő; Pisces: Halak**

A görög és a középkori tudósok még nem rögzítették pontosan a csillagképek határait, mert az általuk égboltra képzelt mondabeli ember, tárgy és többségében állat alakzatok szabálytalan formát öltöttek. A távcsöves megfigyelések kezdetétől azonban rengeteg szabad szemmel láthatatlan objektum felfedezésére került sor, ezért 1930-tól az égi koordináták alapján meghatározták a csillagképek határait, így a legapróbb csillag helye is eldöntött tényévé vált.

Az állatövi csillagképek ma is a 2000 évvel ezelőtti helyüknek megfelelő nevet őrzik az égbolton, amit az akkor élő asztrológusoktól kaptak. Azóta a Föld forgástengelyének precessziós mozgása miatt az állatövi jegyek égi helyzete egy csillagkép szélességgel eltolódott, ezzel a tavaszpont a Kos csillagképből a Halakba vándorolt, de 3000-re már a Vízöntőbe lép.

Adalékok Hantos történetéhez

Községünkben 60 évvel ezelőtt, 1945. február 5-én értek véget a II. világháború küzdelmei. Id. Virág József – kisgyermekként – Középhantoson tanúja volt a háborús eseményeknek. Így emlékszik azokra az időkre:

„Kezdeném azzal, hogy az én szüleim gazdasági cselédek voltak. 1944-ben a 4. osztályba jártam. November végéig, mert akkor már hallatszott az ágyúk zaja Dunaföldvár felől.

December elsején mentünk le a pincébe, és ott töltöttünk 5 nappalt és éjszakát, ugyanis 7 német tank volt Fiáth-pusztán, akik 5 nap tartották a szovjetek előrevonulását. A hatodik nap reggelén elhallgattak a fegyverek és mindenki feljött a pincéből. Akkor már világosodni kezdett és egyszer csak észrevettük, hogy távolabb sötét alakok közelednek Világospuszta felől, mint annak előtte a vadászok szoktak, úgy 8-10 méter távoláságra egymástól. Mikor úgy 40-50 méterre lehettek a házaktól, akkor mondta egy idős bácsi, hogy „Asszonyok és gyerekek, ne féljetek, mert ezek oroszok, látom a csillagot a sapkájuknál!” És valóban azok voltak. Nagyon fáradtak és szomjasak voltak, vizet kértek és azt kérdezték, hogy nincsenek-e németek. Az a bácsi tudott velük beszélni és mondta nekik, hogy legyenek nyugodtan, elmenekült az éjszaka folyamán minden német. De ők nem időztek semmit, máris mentek tovább. Majd úgy 10 óra felé jöttek lovasok, sok-sok katona és azok már tovább itt maradtak. Az uraságnak levágták a sertéseit és abból készítettek ebédet. A pusztában levő gyerekeknek is adtak enni. Ez volt nekünk akkor a legnagyobb öröm, amikor a sok ágyúlövöldözés és bombázás után feljöhettünk a pincéből és az elnémult csendben a szovjet katonákkal megehattuk nyugodtan az első finom ebédet. Kenyeret is ők adtak, mert nekünk a pincében elfogyott mindenünk.

Hozzánk szállásolt egy kapitány a feleségével, sofőrjével és szakácsával. Mivel az édesapám a fronton volt, nekünk nagyon megnyugtató volt, mert nem féltünk az édesanyámmal senkitől. Tovább vagy két hétig nálunk voltak és úgy megszerettük őket, mintha a család tagjai lettek volna.

Két hét után aztán elmentek tőlünk, de sajnos nem előre, hanem hátra. Ugyanis újra visszajöttek a németek. Azonban ez nem tartott sokáig, mert hamarosan arra ébredtünk – akkor már lövöldözés nélkül –, hogy újra a szovjet katonák voltak nálunk, de akkor már nem azok, akik először voltak.

Egy ideig sűrűn jöttek és mentek csoportonként. Ki kevesebb időt töltött, ki pedig hosszabb ideig tartózkodott ott. Minket gyerekeket is megkértek, hogy segítsünk dohányt simítani és vágni, mert onnét szállították az élelmet és a dohányt azoknak, akik az első vonalban voltak. Mi is ennivalót, cukrot és mézet kaptunk tőlük, és nagyon örültünk neki.

Volt olyan köztük – mármint a szovjet katonák között –, aki simogatott és csókolgatott bennünket és mutatta az ő kisfiának a fényképét, majd kihullottak a könnyei.

Lassan aztán kezdett tavaszodni és elhagytak bennünket a katonák, mi pedig tovább folytattuk az iskolába járást. A magyar katonák is kezdtek hazajönni egyre többen. Az én édesapám szeptemberben jött haza és én voltam a legboldogabb. De sajnós volt olyan gyerekek is, akik hiába várta édesapját soha nem jött haza, mert megölte a gyilkos golyó.”

A II. világháború nyomai: bombatölcser a réten

Karácsonyi műsor

December 18-án volt a kultúrházban a karácsonyi műsor. Virág József polgármester nyitotta meg az ünnepséget. Átadták a Nagy Ignác Babalap pénzjutalmait a községünkben idén született gyerekek szüleinek. Pro Civitate Hantos kitüntetésben részesült Ács Sándorné, Bolye Ferenc és ifj. Virág József. Ezután az alsós osztályok léptek fel. Vagy egy szindarabot adtak elő, vagy egy verset szavaltak el. Mi citeráztunk, énekeltünk, verset szavaltunk és előadtunk egy német dalt a citerások kíséretével, az 5. és 6. osztályosok pedig egy angol dalt énekelték el. Végül a középiskolás lányok citeráztak. A „felnőtteknek” ezzel véget is ért az ünnepség, az iskola felsős diákjai azonban még visszamentek az iskolába és csaptak egy nagy bulit.

Ossik Anett
8. osztály

Érdekségek

Hogyan repült először ember sikeresen a légbé?

Első ízben gömbbe zárt levegő röpített embert a légbé. Régóta kísérleteztek a levegónél könnyebb gáz megtalálásával. Sejtették, hogy ennek segítségével lehetne siklani a légben. 1783-ban a francia Motgolfier-testvérek meleg levegővel töltötték fel óriási papírgömbjüket (a meleg levegő ritkább, mint a hideg levegő), s ennek segítségével emelkedett Párizs fölé 1783. november 23-án Francois de Rozier és Arlandes márki.

Ki volt Sir George Cayley?

A repülés történetének egyik legnagyobb alakja Sir George Cayley angol báró (1773-1857). A szárny működésének törvényszerűségeit ő írta le elsőként. 1804-ben papírsárkányhoz hasonló siklórepülőt tervezett, ez lett minden modern repülőgép őse. 1853-ban valódi méretekben is megépített egy vitorlázórepülőt. Alkotását a nagyközönségnek is bemutatta. A vitorlázórepülés ma kedvelt sportág.

Mit tervezett Henri Gifford?

Henri Gifford készítette el a világ első gőzhajtású, kormányozható léghajóját. Legnagyobb gondot a gőzgép megtervezése okozta: hosszas kísérletezés eredményeképpen 48 kg-ra faragta le a tömegét. Léghajója 1852. szeptember 23-án emelkedett Párizs fölé.

Mekkora utat tett meg az első motoros repülőgép?

A kerékpárgyáros Wright-testvérek 1900-ban kezdtek hozzá repülőkísérleteikhez. Mind tökéletesebb siklórepülőgépeket szerkesztettek. Tapasztalataik alapján motoros repülőgépet terveztek. 1903. december 17-én szálltak fel először gépükkel, 36,5 mérföldet tettek meg. A két légcsavart - melyeket a vitorlázó-repülőgép testéhez erősítettek - benzinmotor forgatta.

Ki volt az első pilóta, aki átrepülte a La Manche csatornát?

Blériot, 1909. július 25-én. 1909. október 15-18. között Magyarországon is járt. Október 17-én bemutatót tartott a Rákosi-gyakorlótéren a Blériot Nr. XI. típusal. 3-szor szállt fel, több mint 200 ezer ember nézte végig. A bemutató után a magyarországi repülőkísérletek kedvező irányt vettek.

Könyvajánló

Honnan jöttek a hunok és miért volt rettentő hírük?

Hogyan szorongatták a nyugati gótok a Római Birodalmat?

Hogyan válaszoltak a rómaiak a „barbárok” támadásaira?

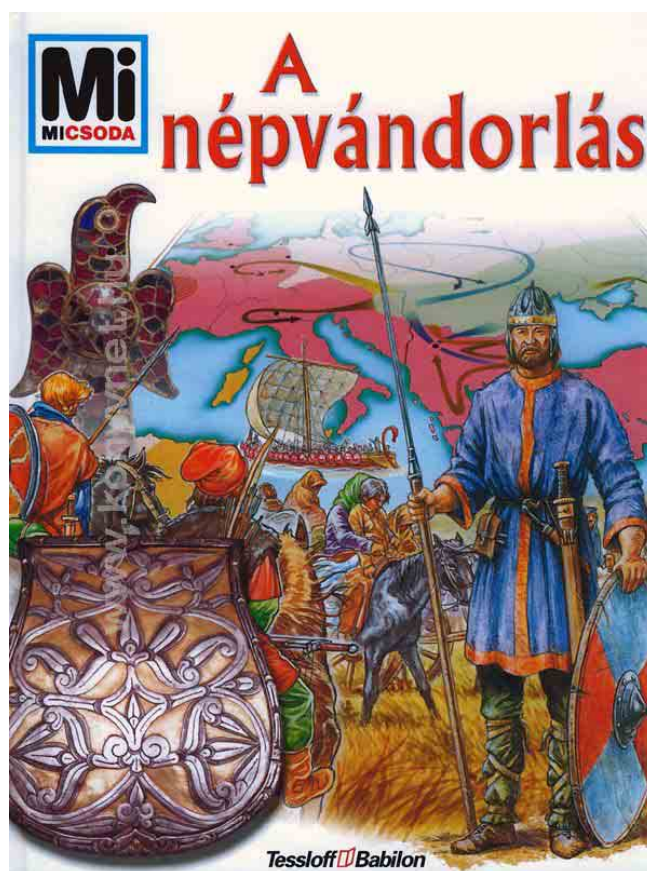
Miért dúlták fel Rómát a vandálok?

Milyenek voltak a honfoglalás kori magyarok?

A népvándorlás koránál húzhatjuk meg a Bonnban működő Rajnai Tartományi Múzeum régésze izgalmasan eleveníti fel ezt a nagy hatású történelmi változásokat hozó korszakot – az első hun támadásoktól a germán néptörzsek vándorlásán át egészen a frank birodalom létrejöttéig. A könyv utolsó fejezetében olvashatunk a korabeli magyarokról: van-e köztük a hunokhoz, mit talált Julianus, miről árulkodnak a régi sírok?

Szerző: Schmauder, Michael

Kiadó: Tessloff-Babilon Kiadó

Gál Tamás és Ménesi Róbert
5. osztály

Mozi ajánló!

A hihetetlen család

The Incredibles

-- Színes, szinkronizált amerikai komputeranimációs film, 2004, 125 perc --

Rendezte: Brad Bird

Bob Paar egy békés kertvárosban él feleségével és gyermekeivel. Senki nem tudja róla, hogy nyugdíjba vonulása előtt szuperhős volt, Mr. Irdatlannak hívták, álarcot viselt, és éjszakánként az utcákat róttá, hogy a Jót védve a Gonosz ellen harcolhasson. Később feleségül vette egy kolléganőjét, aki maga is sikeres szuperhős volt, és a nyugodt életet választotta. Biztosítási ügynökként Bob manapság már csak az unalom és az egyre növekvő zsírpárnák ellen harcol. Ám egy nap egy titokzatos megbízó jelentkezik nála, és az akcióra éhes, félreállított szuperhős egy távoli szigetre indul, hogy végrehajtsa egy szigorúan titkos megbízást. Magára erőlteti a kissé már szűknek mutató régi szuperhős-ruhát, és újra nekivág annak, amihez a legjobban ért: szuper tetteket hajtat végre, természetesen csak a jó ügy érdekében!

Cápamese

Shark Tale

-- Színes, szinkronizált amerikai animációs családi film --

Rendezte: Bibo Bergeron, Vicky Jensen

Oszkár kis hal a nagy tóban, az eszénél csak a szája jár gyorsabban, és miközben a Bálnamosóban gürcöl „vakardhalként”, arról álmodozik, hogy egy nap kifogja az aranyhalat...és felkerül a Korál csúcsára, a gazdagok és híresek közé. És egy nap valóban az ölébe hullik... no, nem a szerencse, hanem egy nagy fehér cápa hullája, és hősünk azon kapja magát, hogy ő lett Oszkár, a Cápáölő. Így történik, hogy a kis hal megeteti a nagyhalakat, a bökkenő mindössze annyi, hogy az áldozat a rettegett Nagy Fehér Főnök, Don Lino fia volt. És akire egyszer ráharap a halvilág...

Wiccek

- Kedves szomszéd! Mi volt maguknál tegnap este az a nagy zaj?
- Hát csak az, hogy a feleségem kidobta az ablakon a nadrágomat, a pulcsimat, és egy pár cipőmet.
- Na és ez okozott olyan nagy zajt?
- Igen, ugyanis a ruhák rajtam voltak.

Miért lila a Milka tehén?
Mert szorítja a kolomp.

Mi az abszolút átlátszó kutya?
Nejlontacskó.

- Anya nézhetem a tévét?
- Igen csak ne kapsold be.

Mi az? Feldobják Jancsi bácsi, leesik semmi.
Jancsi bácsi megfogta az Isten lábát.

Mi az? Sárga színű és két fekete pötty van rajta.
C-vitamin napszemüvegben.

Az egyetemi hirdetőablán egy kézírásos hirdetés olvasható:
"Fizika tankönyv áron alul eladó!"
Másnapra egy kézírásos szöveg került mellé:
"Engem érdekelne, de biztos, hogy nem használt? Egy reménybeli vevő"
Harmadnap egy eltérő kézírással:
"Megerősíthetem, abszolút biztos!
A fizikaprofesszor."

Hajnalka a lovasiskolában gyakorol. Az edző figyel, hogyan ugorja át az akadályokat. Az egyiknél Hajnalka leesik a lóról, de a ló átugorja az akadályt Hajnalka nélkül.
- Remek Hajnalka! Csak legközelebb a lovat is vigye magával!

Léhner Alexandra és Setela Krisztina
7. osztály